

Tagung der Alpenkonferenz

IX

Réunion de la Conférence alpine

Sessione della Conferenza delle Alpi

Zasedanje Alpske konference

TOP / POJ / ODG / TDR

5

SL

OL: DE

POSTOPEK PREVERJANJA V LETIH 2005 - 2006

A Poročilo predsedstva Odbora za preverjanje (Avstrija)

B Predlog sklepa

Priloga:

Vmesno poročilo IX. Alpski konferenci o stanju pri upoštevanju Alpske konvencije in pripadajočih izvedbenih protokolov

A Poročilo predsedstva Odbora za preverjanje (Avstrija)

Pomen Alpske konvencije

Alpska konvencija in njeni izvedbeni protokoli so za vse pogodbenice pomemben instrument trajnostnega razvoja alpskega območja. Določitev skupnih, mednarodno pravno zavezujočih standardov omogoča na celotnem alpskem območju celostno izravnano ekoloških, ekonomskih in socioloških razsežnosti in s tem okolju prijazno gospodarjenje in življenje.

Postopek priprave poročila Odbora za preverjanje

Namen mehanizma za preverjanje upoštevanja Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov, vzpostavljen v skladu s sklepom VII/4 Alpske konference, je

- preverjati, ali pogodbenice spoštujejo prevzete obveznosti, in
- pogodbenice podpreti pri izpolnjevanju teh obveznosti.

Osnovni namen postopka preverjanja, ki je bil tokrat izveden prvič, je popisati stanje glede uresničevanja Alpske konvencije s pravnega vidika v posameznih pogodbenicah. Pri tem se je pokazalo, da obveznosti, ki izhajajo iz Alpske konvencije in njenih protokolov, v številnih primerih niso jasno oblikovane, tako da je upoštevanje le-teh pogosto težko oceniti. Poleg tega je bil postopek izveden v času, ko celotna pogodba še ni začela veljati v vseh pogodbenicah.

Zaradi sestave nacionalnih poročil so morali med seboj sodelovati zelo različni upravni organi, kar je pri upravah pogodbenic, ki so v procesu sodelovale, in pogodbenicah okrepilo zavest tako o vplivu Alpske konvencije in njenih protokolov kot tudi o njeni umestitvi v pravnem redu posameznih držav alpskega območja.

Postopek izdelave tega poročila se je začel z analizo nacionalnih poročil o preverjanju. V ta namen je Odbor za preverjanje pod avstrijskim predsedstvom zasedal štirikrat in razpravljal, v kolikšni meri pogodbenice izpolnjujejo obveznosti, ki izhajajo iz Alpske konvencije in njenih protokolov. Delegacije so pri tem izkoristile priložnost ter dopolnile svoja poročila in oddale prve komentarje zlasti glede stališč opazovalcev, ki so zastopani v Odboru za preverjanje.

Zaradi zelo tesno odmerjenega časovnega poteka postopka pogodbenice in opazovalci svojega stališča glede vseh točk, ki jih zadevajo, niso uspeli podati v okviru rokov, določenih v sklepu VII/4 Alpske konference. Tako tudi še ni bilo mogoče poglobljeno razpravljati o obstoječem gradivu. Odbor za preverjanje je zato Stalnemu odboru v obravnavo na njegovi 33. seji predložil vmesno poročilo, ki navaja področja, ki jih je treba zaradi nadaljnjega postopka preveriti, in upošteva primere dobre prakse, kot so jih predložile pogodbenice, ne vsebuje pa še predlogov sklepov in priporočil Alpski konferenci (gl. prilogo 1).

Predložitev nacionalnih poročil in udeležba na sejah

Ker do roka 31.8.2006 poročila vse pogodbenice niso oddale v vseh jezikih Alpske konvencije, jih je Stalni sekretariat neformalno zaprosil za naknadno predložitev poročila.

Na sejah, ki so potekale pod avstrijskim predsedstvom, so bile prisotne vse delegacije razen delegacij Evropske skupnosti in Monaca. Od organizacij s statusom opazovalca se je vseh sej udeležila CIPRA-International, ene seje pa sta se udeležili DS alpskih dežel (Arge Alp) in organizacija IUCN.

Za Monaco doslej ni bilo mogoče ugotoviti, kakšno je stanje glede upoštevanja Alpske konvencije in njenih protokolov, saj je ta pogodbenica poročilo oddala dne 5.9.2006. Zamuda pri oddaji nacionalnih poročil drugih pogodbenic in dejstvo, da številne pogodbenice svojega poročila niso oddale v vseh jezikih Alpske konvencije, sta razlog, da Odbor za preverjanje ni izpolnil svoje naloge v predvidenem roku. Poleg tega vsa predložena nacionalna poročila niso bila v enaki meri primerna za vsebinsko preverjanje.

Upoštevanje rokov v postopku preverjanja

Postopek preverjanja, ki je bil tokrat izveden prvič, je pogodbenicam in Stalnemu sekretariatu pokazal, da je časovni rok za izvedbo postopka, kot ga predvideva sklep VII/4, pretesno odmerjen. Pogoj za njegovo izpolnitev je namreč, da vsi udeleženi opravijo svoje dolžnosti v predpisanem roku, kar se v tekočem postopku ni zgodilo. Kot še posebej problematična se je pokazala prva faza postopka, saj mora Stalni odbor v šestih mesecih od dneva, ko mu je Stalni sekretariat posredoval poročilo posamezne pogodbenice, le-tem v obliki osnutka poročila predložiti rezultate svoje razprave.

Ker so časovni manevrski prostor, a tudi kadrovske viri Stalnega sekretariata za odpravo začasnih ozkih grl po mnenju Odbora za preverjanje preskopo odmerjeni, je bila sprožena pobuda, da bi ponovno preverili rok, ki je sicer določen v veljavnem sklepu o mehanizmu VII/4. Odbor za preverjanje je zato Stalnemu odboru v obravnavo na njegovi 33. seji predložil predlog sklepa Alpske konference, ki mu poleg pooblastila za nadaljnje delovanje na podlagi pričujočega vmesnega poročila, dodeljuje tudi pooblastilo, s katerim bo preveril roke postopka.

Glede tekočega postopka bi lahko razmislili o možnosti, da se Alpska konferenca seznanila z neupoštevanjem rokov iz sklepa VII/4, ne da bi zamudam, ki bi nastale v postopku, pripisala prejudicialen značaj.

Začasni zaključki

Odbor za preverjanje je pri preverjanju nacionalnih poročil, ki so mu bila predložena, ugotovil, katera so iz priloge 1 razvidna področja, ki jih je treba preveriti, in meni, da je v smislu zastavljenih ciljev Alpske konvencije nujno potrebno:

- intenziviranje sodelovanja med pogodbenicami, ki bo obsegalo vse izvedbene protokole, še zlasti pa področje urejanja prostora in prometa,
- razvijanje rešitev za uskladitev različnih zahtev po koriščenju in interesnih situacijah.

Predsedstvo Odbora za preverjanje je tudi prepričano, da so se v razpravah najprej izrisale naslednje točke, o katerih bo treba v okviru nadaljnjega postopka odpreti poglobljeno razpravo:

- raba tal, ki upošteva varčno ravnanje s površinami v skladu z vidiki varstva in rabe,
- ureditev površin za trajno opazovanje v okviru vsealpske mreže za opazovanje tal,
- čezmejno sodelovanje pri povezovanju zavarovanih območij in vzpostavljanje ekoloških koridorjev,
- ohranjanje trajnostne kmetijske rabe zemljišč na gorskih območjih, pri čemer se upoštevajo različni pogoji za gospodarjenje,
- priprava rešitev za primere prekomerne kmetijske rabe zemljišč na gorskih območjih,
- izdelava vsealpske strategije usklajevanja različnih zahtev po rabi in interesih med kmetijstvom in gozdarstvom, varstvom narave in lovstvom,
- izdelava in nadaljnji razvoj vzorčnih modelov in programov trajnostnega turističnega razvoja,
- skupne strategije za upoštevanje realnih stroškov v tovornem in potniškem prometu ter na področju energije.

Gornji seznam seveda ni zaključni seznam in tudi ni program, ki bi ga Odbor za preverjanje uporabljal pri svojem delu, temveč gre za pregled primerov področij, ki so se pri izvajanju Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov izkazala za problematična.

B Predlog sklepa

Alpska konferenca

- se seznanj z vmesnim poročilom Odbora za preverjanje,
- se Odboru za preverjanje zahvaljuje za opravljeno delo in ugotavlja, da je bilo dosedanje delo koristno za udejanjanje Alpske konvencije,
- pooblašča Odbor za preverjanje, ki naj ne upošteva sklepa VII/4 in ob poznavanju sklepa 28. seje Stalnega odbora k 14. TDR, da:
 1. na podlagi dosedanjih izkušenj pripravi osnutek delovnega in časovnega načrta za nadaljnje delovanje, pri čemer posebej upošteva roke za tekoče in prihodnje postopke preverjanja,
 2. nadaljuje s svojim delom na podlagi predloženega vmesnega poročila in
 3. Stalnemu odboru na zadnji seji leta 2007 poroča o napredku dela.